

Novela národního standardu pro elektronické systémy spisové služby

Ing. Miroslav Kunt

Národní standard pro eSSL

- NSESSS je prováděcí právní předpis zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě (zmocnění v § 70).
- Zveřejněn ve Věstníku Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz).
- Stanovuje základní požadavky na funkce elektronických systémů spisové služby (eSSL), vytváří sjednocující parametry pro výkon spisové služby v elektronické podobě.
- Týká se všech systémů spravujících dokumenty.

	2009 → 2010 částka 76/2009	2011 → 2012 částka 101/2010	2012 → 2017 částka 64/2012	2017 → ?	? → ?
Zohledňující specifika českého národního prostředí	27	0	0	0	0
Doporučující	199	316	318	0	0
Povinné	574	439	447	393?	?
Celkem	773	755	765	393?	?

Pracovní skupina CNZ, o.s.

- V roce 2008 rozhodlo MV převzít evropskou specifikaci MoReq2
- MV podepsalo 19.12.2008 se zástupci výrobců spisových služeb memorandum ohledně rozhraní pro komunikaci datovými schránkami
- Vznikla pracovní skupina zástupců dodavatelů spisových služeb – konkurentů
- Začátkem roku 2012 vzniká pracovní skupina k NSESSS: dodavatelé, archivy, zástupci Ministerstva vnitra - navazuje částečně na skupinu memoranda k ISDS
- Spolek CNZ, o.s. se s ohledem na svou působnost chopil iniciativy - nezávislá platforma mimo státní i firemní struktury.

Informace:

<http://www.cnz.cz/odborne-aktivity/pracovni-skupina-NSESSS/>

Důvody pro novelu NSESSS

- Komplikovaná struktura neodpovídající postupu výkonu spisové služby dle vyhlášky.
- Odlišně od zákona a vyhlášky definovaný spisový plán.
- Nepřehledné duplicitní požadavky.
- Potřeba zapojit dřívější „Best Practice“ na propojení systémů spravujících dokumenty.
- Nutnost odstranit nejednoznačnosti v tvorbě balíčku SIP.
- Komplikace při ztvárnění transakčního protokolu.
- Povinné požadavky, které nejsou z hlediska výkonu spisové služby nezbytné.

= většinou důsledky převzetí specifikace MoReq neodpovídající střeoevropské praxi.

Předložené změny – obecně I

- Přeskupení požadavků do logičtěji navazujících celků.
- Začlenění popisu rozhraní pro komunikaci elektronických systémů spravujících dokumenty.
- Spisový plán omezen pouze na věcné skupiny (a součásti typových spisů).
- Možnost ztvárnění transakčního protokolu do XML.
- Zohlednění funkcí národního digitálního archivu.
- Rozdělení křížových odkazů na pevné (priorace) a volné.
- Odstranění „záznamů“ a zavedení „konceptů“ = systém spojující ERMS a EDMS.
- Změna zkratky ERMS na eSSL (viz předchozí bod).

Předložené změny – obecně II

- Vypuštěny byly požadavky na výtah, redakci a nezbytné dokumenty.
- Redukce nadbytečných a duplicitních požadavků.
- Nové požadavky, zejména ztvárnění spisu, správa konceptů.
- Zrušena a rozpuštěna původní kapitola 10 (účelové moduly).
- Místo „agendový informační systém“ nově obecnější „informační systém spravující dokumenty“, resp. „informační systém, který není primárně určen pro výkon spisové služby“.
- Upravena terminologie autentizačních prvků (eIDAS, zákon č. 297/2016 Sb.).
- Pojem „organizace“ nahrazen pojmem „původce“.
- Zavedení pojmu „zásilka“.
- Přechíslování požadavků se zachováním původních čísel.

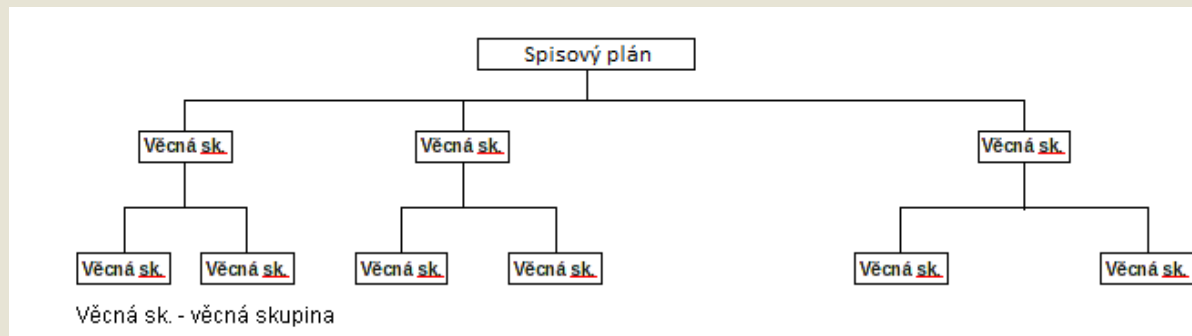
Koncepty

- Žádný ze systémů není „čisté“ ERMS, vždy účelně spojeno s EDMS (šablony, oběh před schválením) = EDRMS
- Terminologický problém:
 - **Záznam** (angl. document): informace, která nebyla deklarována jako dokument, tedy nebyla zaříděna, evidována a uzavřena proti změnám.
 - **Dokument** (angl. record): každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná zaznamenaná informace, ať již v podobě analogové či digitální, která byla vytvořena původcem nebo byla původci předána. Klíčovou vlastností dokumentu je jeho neměnnost a trvalost jeho informačního obsahu.
- Použity požadavky pro záznam, v principu se k tomu, co je v eSSL chováme stejně – ať jde o koncept (příprava dokumentu před schválením) nebo dokument (schválený, podepsaný).
- Z důvodů terminologie změna zkratky ERMS na českou eSSL.

Spisový plán

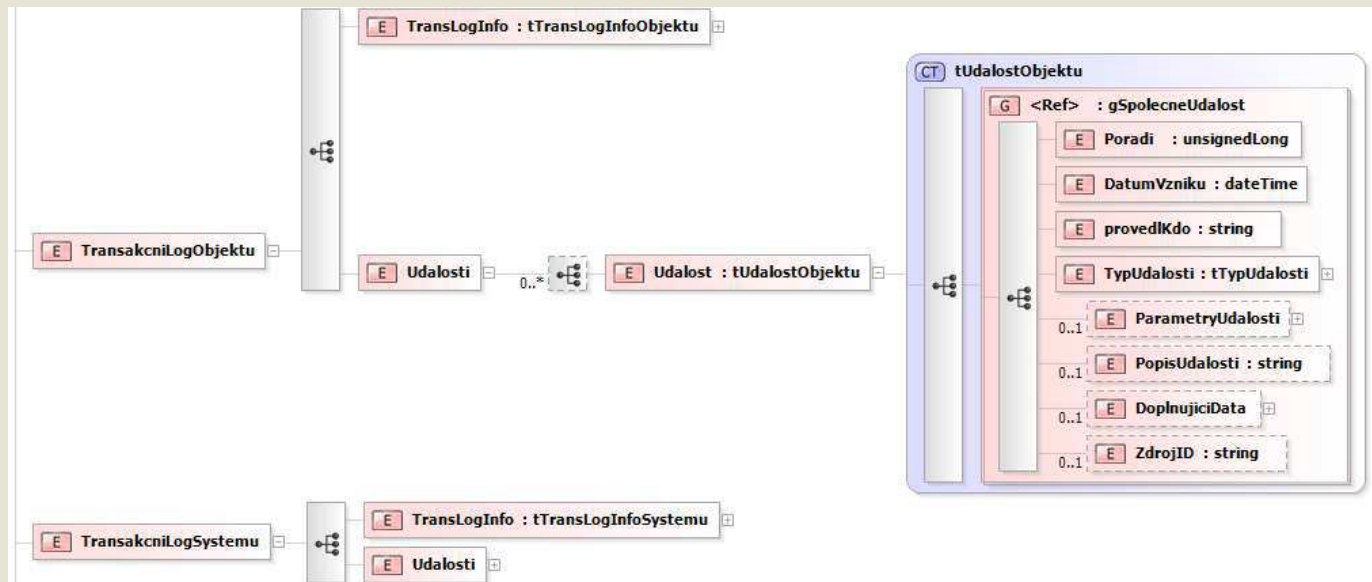
- Definován v § 66 odst. 2 zákona č. 499/2004 Sb., podrobnosti ve vyhlášce Č. 259/2014 Sb.
- V NSESSS bylo širší pojetí – spisový plán tvoří i spisy, dokumenty (celá hierarchie zatřídění)

- Nově omezen pouze na to, co je ve spisovém a skartačním plánu původce – věcné skupiny a součásti typových spisů.
- Pouze nejnižší věcná skupina a součást typového spisu mají skartační režim

Transakční protokol

- Technické problémy se ztvárněním do PDF/A: v případě velkých souborů obtížné podepisování a další manipulace s nimi.
- Nově možnost ztvárnění transakčního protokolu za dobu kratší než 1 den.
- Nadále možnost volby – ztvárnění do PDF/A zůstává.
- Příloha 6 – XML schéma transakčního protokolu, podpis dle XAdES.

Křížové odkazy

- Dosud nebyly rozlišovány typy křížových odkazů („fyzické“ spojení v. pouhá informační vazba), problém při tvorbě spisu.
- Zavedeny křížové odkazy:
 - **pevné** s entitami se zachází jako s jednou, např. všechny do jednoho balíčku SIP - priorace spisů mezi sebou, tvorba spisu spojováním dokumentů, vkládání spisů do dílu typového spisu,
 - **volné**: pouze informace pro uživatele, mimo eSSL se vazba nepřenáší.

Ztvárnění spisů

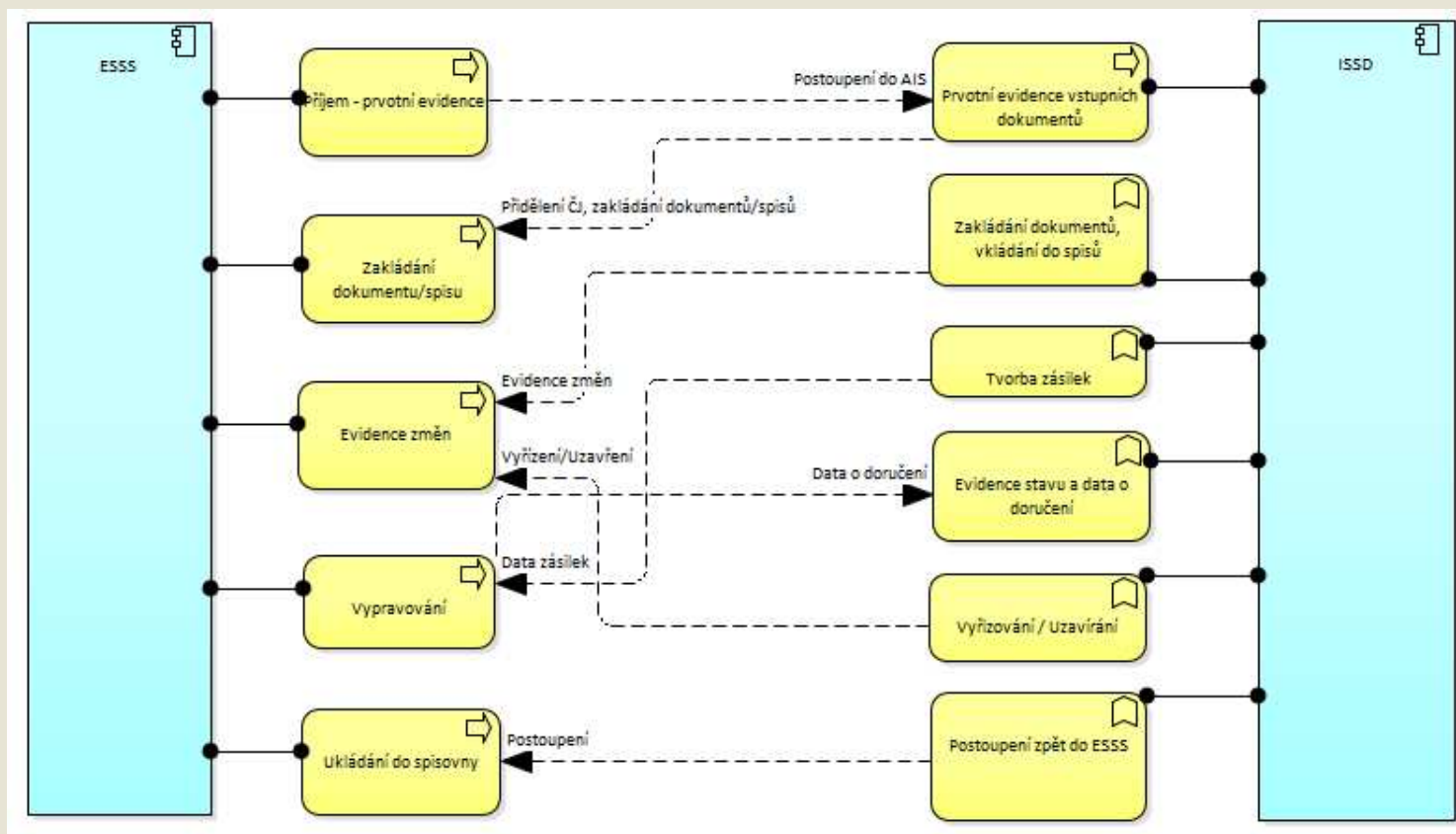
- Základní jednotkou v legislativě je dokument/písemnost.
- Tvorba spisů jako základu spisové služby v legislativě postupně upřesňována, ale stále nedostatečně popsána.
- Jak postupovat např. při postoupení spisu správnímu orgánu druhého stupně? Soudu? Dosud nebylo řešeno.
- Spis tvoří i metadata, nejen komponenty (datové soubory).

5.3.4	ESSL zajistí možnost ztvárnění informací vyhledaných dle kapitol 8.1. a 9.2 do různých datových formátů dle jejich povahy a účelu (PDF/A, datový formát tabulkového procesoru, textového editoru).	
5.3.5	ESSL zajistí ztvárnění jednoho nebo více dokumentů v jedné operaci. Ztvárněný dokument obsahuje komponenty v pořadí stanoveném uspořádáním dokumentu.	
5.3.6	ESSL zajistí ztvárnění jednoho nebo více spisů v jedné operaci. Ztvárněný spis obsahuje <ol style="list-style-type: none">a) název původce,b) spisový znak,c) skartační režim spisu,d) spisovou značku, číslo jednací nebo evidenční číslo ze samostatné evidence dokumentů,e) předmět (věc),f) zpracovatele,	

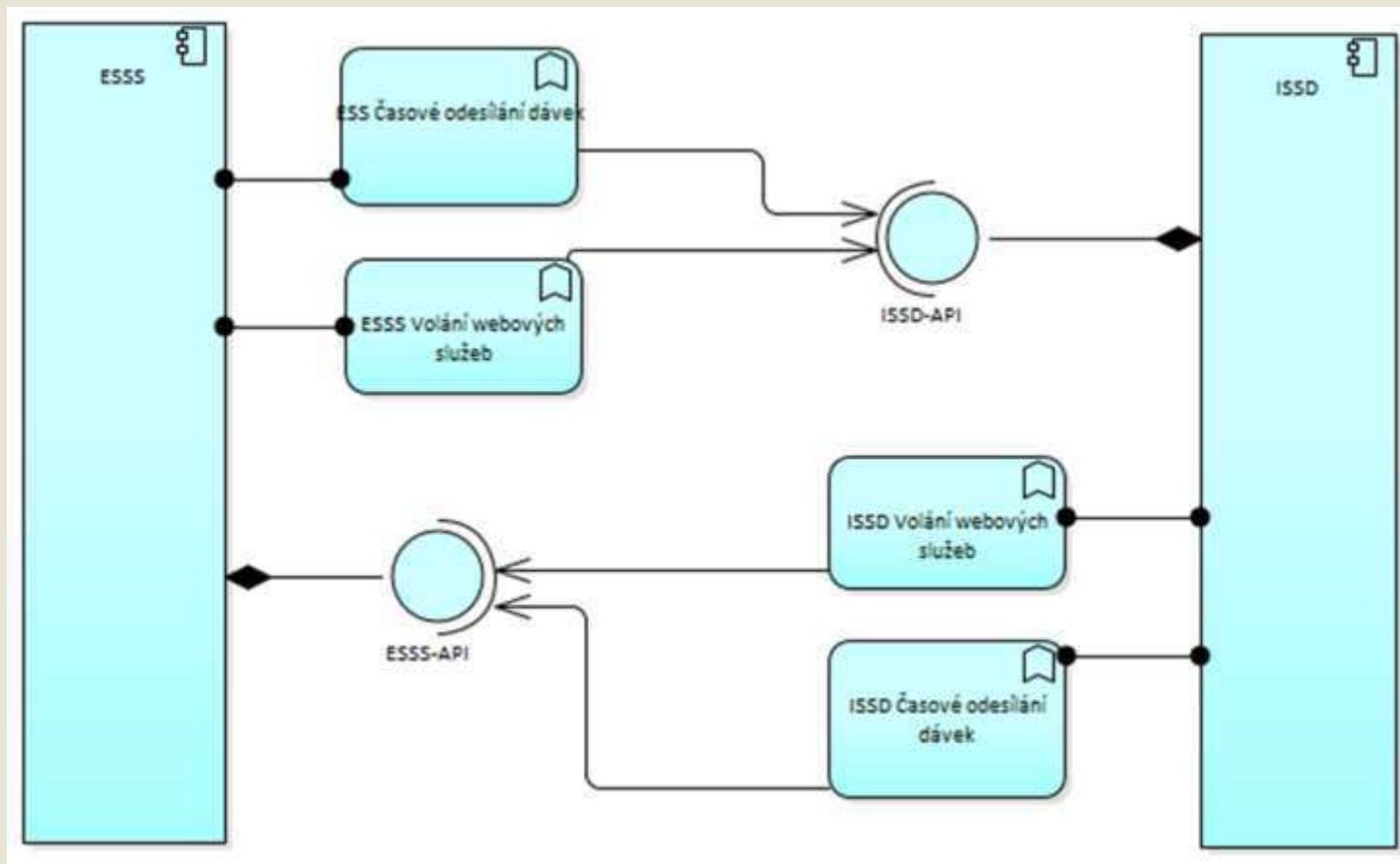
Propojení systémů spravujících dokumenty

- ESSL versus to, co je běžně nazýváno „agendovými systémy“.
- Definovány XML schémata a webové služby, zcela nahradilo Přílohu 1 NSESSS.

Propojení systémů spravujících dokumenty

Proces přenosu dat

Harmonogram

- Do 31. března vnitrorezortní připomínkové řízení.
- Přejídné období 1 rok pouze na některé požadavky (nové).
- Vize technického zpracování NSESSS – spolupráce s odborem hlavního architekta eGovernmentu MV, odborem archivní správy MV
- Datový model v programu Enterprise Architect (publikován jednotně a interaktivně)
 - Model funkcí
 - Model tříd
 - Model aplikačního rozhraní

Děkuji za pozornost